

Tipy z Inetu:

System drobného prodeje

Petr Výmola, ÚVT MU

V roce 2006 byl do ostrého provozu nasazen systém SUPO. Od svého původního určení, tedy bezhotovostní úhrady plateb studentů za ubytování na kolejích, prošel mnoha změnami a rozšířeními. V současné době se používá pro úhradu soukromého telefonního hovorného zaměstnanců na některých pracovištích, úhradu služeb tiskových systémů na většině fakult a nejnověji k nákupům v jídelních a nápojových automatech – zatím pouze na Filozofické fakultě MU a v Celouniverzitní počítačové studovně MU (CPS). Z předchozího výčtu byl záměrně vynechán *System drobného prodeje* – neboť o jeho provozu a možnostech bude pojednávat celý následující text.

1 SUPO

Připomeňme si ve stručnosti základní principy provozu SUPO. Každý zaměstnanec či student MU si může jednoduchým postupem zřídit účet v systému, který pak „nabíjí“ penězi (ať hotovostně či bezhotovostními transakcemi), a zůstatek na něm pak používá k platbám za odebrané služby nebo zboží na MU. Platby mohou probíhat jak na měsíční bázi (např. za telefony), tak jednorázově po identifikaci klienta prodejcem či automatickým systémem. Stejně tak může být služba poskytnuta na dluh nebo pouze v případě, že má klient dostatečný zůstatek pro úhradu celé částky. Více o systému SUPO je možné nalézt v [1, 2, 3].

2 System drobného prodeje – co to je?

Jak napovídá název, jedná se o softwarový aparát pro univerzální podporu prodeje zboží nebo služeb a jejich okamžitou úhradu přes SUPO.

System má skutečně široké možnosti použití: je možné přes něj prodávat jak zboží s pevně stanovenou cenou (například propiska za 7,50 Kč), tak i zboží s cenou variabilní (nechce-li prodejce udržovat sklad všech knižních titulů, jež má k dispozici, prodává obecné zboží „Kniha“ a vždy zadá cenu podle konkrétního exempláře).

Stejně tak je možné prodávat zboží pro studijní účely (a tedy osvobozené od DPH), služby s 10% sazbou daně i zboží v základní sazbě. Všechny jmenované druhy se mohou ocitnout v jedné nákupní transakci.

System umožňuje také tisk jednoduché prodejky (daňový doklad mají klienti k dispozici v Inetu po skončení měsíce) a v případě zjištění závady zakoupené zboží reklamovat – ať celý nákup nebo jen jeho jednotlivé položky.

Podrobný a technický, ač lehce neaktuální popis je možné nalézt ve [4].

3 Průběh nákupu

Prvotní podmínkou je dostatečný zůstatek na SUPO účtu – nedaleko prodejních míst se ve valné většině případů nachází bankovník, kterým je možné zůstatek na SUPO účet doplnit.

Obsluha identifikuje klienta – ať na základě UČO nebo přiložení ISIC/zaměstnancké karty ke snímači a vizuální kontrolou oproti fotografii na průkazce. Údaj o zůstatku na účtu je zobrazen jen do určité výše – při překročení tohoto limitu se zobrazí pouze dostatečný/nedostatečný zůstatek na nákup zboží v košíku.

Následně zbývá jen transakci provést a vytisknout – jedním kliknutím – zákazníkovi prodejku. Celé uživatelské prostředí je koncipováno tak, aby bylo maximálně přehledné. System tak dokáže šetřit prodejcem i zákazníkům čas a zbaňuje je nepříjemné nutnosti manipulace s hotovostí.

Každý klient má také v Inetu k dispozici přehled svých uskutečněných prodejů, včetně data, času, celkové částky a jednotlivého zboží, které zakoupil.

4 Funkce pro prodejce

Prodejcem a správcům jednotlivých obchodů umožňuje System drobného prodeje zobrazovat přehledy prodaného zboží – v několika variantách: celkové prodeje, chronologicky, dle DPH, či tisk dodacích listů v případě prodeje zboží externí společnosti (tato varianta se chystá do budoucna). Dále zde existuje sada aplikací pro správu skladu – přidávání druhu zboží na sklad,

naskladňování a vyskladňování zboží (tedy úbytek ze skladu z jiného důvodu, než je prodej) a relevantní přehledy těchto činností (co, kdy a kým bylo naskladněno). Pro případ, že grafický klient se ocitne mimo provoz, se v Inetu nachází jednoduchá aplikace, která je jeho funkčnost, byť s menším komfortem, schopná suplovat.

5 Kde se systém používá?

Systém je v současné době nasazen na třech pracovištích na univerzitě. Do pilotního provozu byl nasazen v roce 2008 v CPS, jejíž pracovníci slouží jako hlavní zdroj podnětů k vylepšování systému či přidávání dalších funkcí. V roce 2009 byl nasazen v Knihovně Univerzitního kampusu v Bohunicích. Obě tato pracoviště prodávají pouze drobné předměty pro studijní účely (paměťová média, propisky, složky, hřebeny pro vazbu dokumentů apod.).

SDP dále slouží k úhradám velkoformátových tisků na plotteru v prostorách ÚVT. Zde se jedná o druhý případ, tedy zadávání částky až podle konkrétní tiskové úlohy. Je také nutné zmínit, že odnedávna si může klient zadat úlohu k vytištění přes požadavkový systém v Inetu a následně osobně přijít pro hotový plakát.

6 Výhledy do budoucnosti

Systém drobného prodeje se za dva roky provozu ukázal být silným a stabilním nástrojem pro prodej zboží a služeb klientům z Masarykovy univerzity. Mezi jeho hlavní výhody patří podpora bezhotovostních transakcí, jednoduchá obsluha, přehledné dokladování veškerého pohybu zboží a soulad s platnou legislativou ČR.

V budoucnu by systém mohl být nasazen všude, kde univerzita prodává studentům své zboží - většinou jako doplňkovou službu návštěvníkům počítačových studoven. Probíhají také jednání s některými soukromými firmami, majícími provozovnu na půdě univerzity, o umožnění platby přes SDP a potažmo tedy SUPO jejich zákazníkům. Platí totiž, jak v komerční sféře, tak i v akademickém prostředí, že podpora bezhotovostních transakcí vede u prodejce k nezanedbatelnému nárůstu obratu.

Literatura

- [1] A. Jurtíková, J. Ocelka, J. Staudek. *Clearing MU - zúčtovací systém pro bezhotovostní uhrazování poskytovaných služeb*. Zpravodaj ÚVT MU. ISSN1212-0901, 2005, roč.XVI, č.1, s.11-13.
- [2] J. Kohoutková. *Od Clearingu k SUPO: historie 2006-2007*. Zpravodaj ÚVT MU. ISSN1212-0901, 2008, roč.XVIII, č.3, s.11-16.
- [3] J. Ocelka, P. Výmola. *Tipy z Inetu: Soukromé telefonování a SUPO*. Zpravodaj ÚVT MU. ISSN1212-0901, 2009, roč.XIX, č.4, s.15-16.
- [4] L. Pitoňák, Z. Machač. *Systém drobného prodeje Masarykovy univerzity*. Sborník příspěvků konference „Čipové karty a elektronický podpis na vysokých školách“. Západočeská univerzita v Plzni, 2009. ISBN 978-80-7043-799-5, s. 60-63. □